

Ένα **πρωτότυπο πρότζεκτ του Εβραϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Ariowitsch-Haus της Λειψίας και της Συναγωγής Ετς Χαγίμ των Χανίων** συνδέει την Κρήτη με τη Λειψία, το οποίο θα παρουσιαστεί στα Χανιά στις 5.10.2023 στη Συναγωγή Χανίων και θα ολοκληρωθεί το 2024 με την πρεμιέρα θεατρικού έργου

Όσοι κάνουν διακοπές στην Κρήτη απολαμβάνουν τις υπέροχες παραλίες, συναντούν την ξεχωριστή φιλοξενία και ανακαλύπτουν τα θαυμάσια διατηρημένα μνημεία του μακραίωνου πολιτισμού του νησιού. Τα κρουαζιερόπλοια αγκυροβολούν στον κόλπο της Σούδας, τα αεροπλάνα προσγειώνονται στο Ακρωτήριο, οι επισκέπτες/-ιες εξερευνούν το λαβύρινθο των σοκακιών στην ιστορική Παλιά Πόλη των Χανίων με το Ενετικό Λιμάνι και την ηλικίας τετρακοσίων ετών συναγωγή.

Όχι πολύ μακριά: το γερμανικό **στρατιωτικό νεκροταφείο του Μάλεμε**. Η γερμανική κατάληψη της Κρήτης κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο - η μεγαλύτερη αερομεταφερόμενη επιχείρηση στην ιστορία του πολέμου - εξακολουθεί να φέρει την αύρα μιας ηρωικής ιστορίας στη Γερμανία μέχρι σήμερα. Επομένως, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι το Μάλεμε, σύμφωνα με τη Γερμανική Επιτροπή Πολεμικών Τάφων (Volksbund), αποτελεί το νεκροταφείο πολέμου με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα στην Ευρώπη. Αντιθέτως, οι μαζικές εκτελέσεις εκατοντάδων αμάχων - ανδρών, γυναικών και παιδιών - και η ολοκληρωτική καταστροφή πολλών χωριών στις λεγόμενες «επιδρομές αντιποίνων» είναι ελάχιστα γνωστές στο κοινό. Επιπλέον, όλοι οι Κρήτες Εβραίοι κάτοικοι του νησιού συνελήφθησαν τον Μάιο του 1944. Με σκοπό την εκτόπιση τους στο Άουσβιτς, μεταφέρθηκαν στο πλοίο «Τάναϊς». Το πλοίο, το οποίο δεν είχε χαρακτηριστεί ως μεταγωγικό αιχμαλώτων και στο οποίο επέβαιναν επίσης και άλλοι Κρήτες (αντιστασιακοί), και Ιταλοί αιχμάλωτοι πολέμου, βυθίστηκε νωρίς το πρωί της 9ης Ιουνίου 1944 βόρεια της Κρήτης, torπιλισμένο από βρετανικό υποβρύχιο. Κανείς από τους αιχμαλώτους δεν επέζησε.

Το **2024 σηματοδοτεί την ογδοηκοστή επέτειο από το τραγικό ναύαγιο**, το οποίο αποτέλεσε το τέλος μιας ιστορίας 2300 ετών εβραϊκής παρουσίας στην Κρήτη. Με αφορμή την επέτειο, το Εβραϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Ariowitsch-Haus στη Λειψία της Γερμανίας και η Συναγωγή Ετς Χαγίμ των Χανίων θα παρουσιάσουν ένα πρωτότυπο πρότζεκτ, σε εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά.

Έλληνες και Γερμανοί άνθρωποι του θεάτρου θα αναπτύξουν από κοινού το σκηνικό-μουσικό κολάζ «Ανέμελες διακοπές δίπλα στις γκρίζες σκιές της ιστορίας». Το πρότζεκτ **θα παρουσιαστεί στα Χανιά στις 5 Οκτωβρίου 2023 στη Συναγωγή Ετς Χαγίμ των Χανίων στις 8.30 μ.μ.**

Η πρεμιέρα του θεατρικού έργου θα πραγματοποιηθεί τον επόμενο χρόνο, δηλ. στις 18 Οκτωβρίου 2024, στη Συναγωγή Ετς Χαγίμ.

Πώς μπορούν να μνημονεύονται σήμερα με κατάλληλο τρόπο η απέλαση και οι σφαγές του άμαχου πληθυσμού -

σε έναν τόπο όπου συγκρούονται πολιτιστικές παραδόσεις χιλιάδων ετών, ιστορίες οικογενειών και θυμάτων, και ο τουρισμός; Ο Jürgen Zielinski, πρώην καλλιτεχνικός διευθυντής του Theater der Jungen Welt της Λειψίας και εμπνευστής του έργου, θεωρεί αυτή την αφετηρία ως μια μεγάλη ευκαιρία να αντιμετωπίσουμε μαζί αυτές τις προκλήσεις με δημιουργικό τρόπο και με το βλέμμα προς το μέλλον. «Αυτός ο πολύπλευρος τόπος μαγνητίζει όλους τους επισκέπτες. Θα επιχειρήσουμε να κάνουμε τις επιμέρους πτυχές του να αντηχούν, θα φέρουμε στο φως απρόσμενες διαστάσεις και θα ξετυλίξουμε τα βαβυλωνιακά γλωσσικά κουβάρια». Μαζί με τον Kűf Kaufmann, διευθυντή του Ariowitsch-Haus, και την Άννια Τζούκμαντελ από τη Συναγωγή Ετς Χαγίμ, ο Zielinski μας προσκαλεί να αποτυπώσουμε ιστορίες από το παρελθόν και το παρόν στον ιστορικό χώρο.

«Θεωρούμε όλο αυτό ως την αρχή μιας συνεργασίας σε βάθος χρόνου για να ξανακάνουμε τους τόπους που συνδέονται με την εβραϊκή ιστορία όπως ήταν κάποτε παντού: τόπους συνάντησης, ανταλλαγής και ποικιλομορφίας», λέει ο Kűf Kaufmann, πρόεδρος της Εβραϊκής Κοινότητας της Λειψίας.

«Σήμερα είναι πιο σημαντικό από ποτέ να ενισχυθούν οι δεσμοί πέρα από τα σύνορα. Για εμάς είναι μια μοναδική ευκαιρία να υλοποιήσουμε ένα πρωτότυπο πρότζεκτ με τους συναδέλφους μας στη Λειψία, με το οποίο μπορούμε να προσεγγίσουμε πολλούς Γερμανούς - και άλλους - τουρίστες, τους κατοίκους των Χανίων, και τους μαθητές σχολείων από την Ελλάδα και τη Γερμανία. Θέλουμε να ενισχύσουμε τις ελληνογερμανικές σχέσεις, οι οποίες δεν ήταν και δεν είναι πάντα εύκολες, αλλά και να βοηθήσουμε το κοινό να συνειδητοποιήσει το γεγονός ότι ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος μπορεί να έληξε πριν από σχεδόν ογδόντα χρόνια, αλλά εξακολουθεί να έχει επιπτώσεις μέχρι και σήμερα», λένε η **Βασιλική Γιακουμάκη**, ανθρωπολόγος και Πρόεδρος της ΑΜΚΕ Ετς Χαγίμ και η **Άννια Τζούκμαντελ**, ιστορικός και Διοικητική Διευθύντρια της ΑΜΚΕ Ετς Χαγίμ. Και τα δύο ιδρύματα έχουν μακρά ιστορία ως χώροι ανταλλαγής απόψεων και αποδοχής της διαφορετικότητας.

Οι σκηνές για το θεατρικό κολάζ, που θα φιλοξενησει η Συναγωγή Ετς Χαγίμ, αναπτύσσονται υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Jürgen Zielinski με τη συνεργασία Ελλήνων και Γερμανών καλλιτεχνών. Μετά την πρεμιέρα σε ένα χρόνο από τώρα, δηλ. στις 18 Οκτωβρίου 2024, θα πραγματοποιηθούν οκτώ ακόμη παραστάσεις.

Λίγες χώρες στον κόσμο διαθέτουν τόσο βαθιά ριζωμένη θεατρική παράδοση όσο η Ελλάδα. Από την αρχαιότητα ως και σήμερα, οι τραγωδίες του Αισχύλου, του Σοφοκλή και του Ευριπίδη, και οι κωμωδίες του Αριστοφάνη, ανεβαίνουν στις θεατρικές σκηνές σε όλη τη χώρα, σε αρχαία αλλά και σύγχρονα θέατρα. Επιπλέον, η σημερινή Αθήνα διαθέτει πολλές μικρές και μεγάλες θεατρικές σκηνές, στις οποίες ο θεατής μπορεί να απολαύσει από κλασικά έργα μέχρι παιδικές παραστάσεις και δημιουργίες του σύγχρονου πειραματικού θεάτρου.

Η θεατρική παράδοση του δυτικού κόσμου βασίστηκε πρωτίστως στο αρχαίο ελληνικό δράμα. Εδώ και πολλές δεκαετίες, στοιχεία του θεάτρου έχουν υιοθετηθεί από πολλές εικαστικές τέχνες, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία του performance, του happening, όπως και του action painting, και των εικαστικών εγκαταστάσεων. Στο πνεύμα αυτό, ο Jürgen Zielinski αξιοποιεί την εμπειρία του στην διαχείριση σύνθετων θεμάτων, όπως έκανε και κατά την ανάπτυξη του θεατρικού έργου του Theater der jungenWelt «Τα παιδιά του Ολοκαυτώματος».

Στο πλαίσιο του έργου που θα ανέβει στα Χανιά, μαθητές και μαθήτριες θα συμμετέχουν ενεργά μέσω θεατροπαιδαγωγικής συνοδείας. Για το σκοπό αυτό, οι εκπαιδευτικοί της πόλης θα μπορέσουν να ανταλλάξουν ιδέες, εμπειρίες και μεθόδους με τους οργανωτές των θεατρικών εργαστηρίων, Bettina Frank και Jürgen Zielinski.

Πιο συγκεκριμένα, για τις προπαρασκευαστικές ή/και τις επακόλουθες εργασίες και ξεχωριστά από τις παραστάσεις, το έργο συνοδεύεται από ένα «ταξιδιωτικό σακίδιο». Το περιεχόμενο του τελευταίου, που σχεδιάστηκε από τη Βερολινέζα θεατροπαιδαγωγό Bettina Frank και δημιουργήθηκε σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς και μαθητές, δίνει τη δυνατότητα σε σχολικά και νεανικά προγράμματα στην Ελλάδα και τη Γερμανία να αναπτύξουν τις δικές τους στοχαστικές αλλά και παιγνιώδεις μορφές εμπλοκής.

Το πρότζεκτ θα παρουσιαστεί στο κοινό στη Συναγωγή Ετς Χαγίμ των Χανίων στις 5 Οκτωβρίου 2023, 8.30 μ.μ., από τους Βασιλική Γιακουμάκη, Άννια Τζούκμαντελ, Kűf Kaufmann, Jürgen Zielinski και Bettina Frank, με τη μουσική συνοδεία της Miriam Camerini. Όλοι και όλες οι παραπάνω συμμετέχοντες και συμμετέχουσες θα είναι διαθέσιμοι/ες για συνεντεύξεις.

Στις 2 Οκτωβρίου, η θεατροπαιδαγωγός Bettina Frank προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς σε ένα εργαστήριο κατά το οποίο μπορούν να βιώσουν τη μέθοδο χρήσης του θεάτρου ως εκπαιδευτικού εργαλείου για τη συσχέτιση των καθημερινών εμπειριών των μαθητών και των μαθητριών με δύσκολα και συχνά συνταρακτικά ιστορικά θέματα όπως το Ολοκαύτωμα και ο Δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος.

Η συμμετοχή στο εργαστήριο είναι δωρεάν. Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επικοινωνήσουν με το γραφείο της Συναγωγής Ετς Χαγίμ (info@etz-hayyim-hania.org; 28210-86286).